№ 27.

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 2. KWIETNIA ROKU 1799. we WTOREK.

Za Nayjaśnieyſzego Króla Pruſkiego Jmci etc. Pana naszego nayłaſkawszego rozkazem, konwencya między Nayjaśnieyszym Panem i dwoma dworami Cesarſkiemi pod dniem 15. (26.) Stycznia roku 1797. zawarta względem rożnych przedmiotow ściągaiących ſię do całkowitego podziału krajow bywszey Rzpltey *Polſkiey* wprawdzie iuż dnia 15. Września roku tego samego dla tych, ktorychby Tranzakcye w niey zawierane intereſſowały, przez obwieszczenie w pisma publiczne umieszczone do wiadomości powszechney podana zoſtała; gdy iednak w ten czas Nayjaśnieysze trzy Dwory kontraktuiące ieszcze nie były ſię zgodziły o termin, od ktorego czas pięcioletny w Artykułach XI. i XII. Konwencyi pomienioney oznaczony, w ktorym wazalowie i poddani pod więcey iak pod iednym panowaniem poſſeſſye maiący oświadczyć maią, pod ktorym panowaniem pomieszkanie sobie obieraią, i w ktorym poſſeſſye w drugich panowaniach przedać powinni, rachować ſię ma, i ztąd też oznaczenie terminu owego ieszcze odłożono zoſtało; gdy daley Artykuły wspomnione dla znaczney części wazalow i poddanych w kraiach bywszey Rzpltey *Polſkiey* oſiadłych, naywiększey są wagi; przeto Nayiaśnieyszy Krol *Pruſki* Jmć etc. Pan nasz naymiłościwszy nie tylko Artykuły wspomnione, iak naſtępuią:

Artykuł XI. „Trzy Dwory doſtrzegłſzy wynikaiące „nieprzyzwoitości z exyſtencyi poddanych maiących poſſeſſye w kraiach różnych Monarchij i ztąd mięszanemi poddanemi nazwanych, zgodziły ſię po naſtąpionym w tey okoliczności porozumieniu ſię, aby na przyszłość żaden z ich poddanych nie był mięszańcem, i że tak exyſtencya iak nazwiſko takowych poddanych maią być znieſione. Każdy więc z poddanych, ktory więcey ma poſſeſſyi iak pod iednym panowaniem, powinien w ciągu lat pięciu oświadczyć uroczyście za ſiebie, dzieci i ſukceſſorow, iako też za ſieroty nad ktòremi opieka prawnie mu polecona zoſtała, iż wybiera sobie to lub owe panowanie, pod ktorym żyć chce, a w tym wolnym wyborze naymnieyszy przymus mieysca mieć nie będzie. Gdy zaś ten wybor raz iuż naſtąpił, tedy czyniący nie będzie go mogł pod żadnym pozorem odmienić i będzie obowiązuiącym i nieodwołanym dla niego, dzieci, ſukceſſorow i ſierot, a to pod karą konfiſkaty tych dobr, ktoreby przeciw brzmieniu ninieyſzego Artykułu zatrzymali. Strony kontraktuiące obowiązuią ſię iak naymocniey, przeſtrzegać dokładnie exekucyi tego urządzenia, ktòrego wzaiemny pożytek dla poddanych ieſt widoczny i zaniedbanym być nie może.

Artykuł XII. „Strony umawiaiące ſię chcąc połączyć te bezpieczeńſtwa i przezorności śrzodki z dobrem swych poddanych, zgodziły ſię na dozwolenie im czasu pięcio-letniego, w ktorym dobra i inne prawa gruntowe poſiadaiący w innych kraiach, a nie w tych, które sobie za ſiedliſko obrali i w ktorych iako poddani żyć maią, pod warunkami ile możności dla nich nayzyſkownieyszemi sprzedać lub zamienić mogą. Rownież ma być poſtąpiono względem ſukceſſyi lub innych dobr, ktore tytułem intercyzy lub innym iakim sposobem spadną na nich. Sukceſſye te i inne dobra, choćby pod iakimkolwiek bądź imieniem na gruncie były obcego mocarſtwa, muszą być także w przeciągu lat piąciu sprzedane. Gdyby po tym upłynionym czaſie przepisom ninieyszego urządzenia nie ſtało ſię zadosyć, na ów czas własność takowa i prawa na gruncie każdego z trzech mocarſtw podpadną konfiſkacie. We wſzyſtkich podobnych przypadkach, ſummy z takowych przedaży pochodzące, i które poddani z kraiu iakiego mocarſtwa wyprowadzić maią do „kraiu ktòrego sobie panowanie obrali, żadney opłacie „procentu dzieſięć od ſta, ani innym iakowym podatkom przy wywożeniu ſumm w kraiach *respective* mocarſtw exyſtować mogącym, podlegać nie będą."

ieszcze raz publikować, ale i rownie to do wiadomości powszechney podać kazał, że za zgodą teraz między Nayjaśnieyszemi Dworami kontraktuiącemi naſtąpią, termin od ktorego iak wyżey mowiono czas pięcio-letny dla poddanych mięszanemi nazwanych rachować ſię powinien, na dzień 8. Marca 1797. roku ieſt ſtanowiony, i że więc na dzień 8. Marca 1802. roku upłynie, aby każdy którego ſię to tycze, dla dogodzenia przepisom artykułow powyżſzych swoie mógł uczynić urządzenia.

Obwieszczenie ninieysze dla tym większey wagi pieczęcią Krolewſką ſtwierdzone, i od miniſtrow taynych Stanu i Gabinetu podpisane zoſtało. — Dan w *Berlinie* dnia 17. Stycznia 1799. roku.

Za wyraźnym Nayiaśnieyſzego Króla Jmci rozkazem.

FINKENSTEIN. — ALVENSLEBEN. — HAUGWITZ.

---

z Wiednia dnia 23. Marca.

Dziſieysza gazeta Dworſka donoſi o pobiciu Generała *Auffenburg* w kraiu *Gryzonow*, i o zaięciu tegoż w niewolą. Przemagaiąca ſiła nieprzyiacioł przymuſiła woyſko Cesarſkie do opuszczenia *Koiru*. Donoſi także, iż Gen: *Laudon* przy *Worms* w *Tyrolu* attakowanym był od woyſk *Francuzkich*, i chociaż attak kilkokrotnie zoſtał powtarzanym coraz przez świeżſze ſiły odnawiane, *Francuzi* iednak nie mogli tegoż samego dnia wspomnione zaiąć ſtanowiſko. Wszakże na dniu 17. gdy z przemagaiącą ſiłą uderzyli, udało ſię im woyſko Cesarſkie z ſtanowiſka wyruszyć. Potęga *Francuzow* wkroczonych do *Engedein* ſkłada ſię z dwoch całych dywizyow. Ta okoliczność ſkłoniła Generała majora *Bellegarde* wyciągnąć z częścią odwodowego korpuſu do *Wintschgau* w zamiarze aby był w gotowości na każdy przypadek. Z raportu tegoż Generała okazuie ſię, iż poźniey *Francuzi* na dniu 17. attakowali Generała *Alcaini* w ſtanowiſku iego *Nauders* przy moście S. Marcina, lecz przeciw ſtałości woyſk Cesarſkich nic dokazać nie mogli. W czaſie tych utarczkow przy moście S. Marcina, *Francuzi* poſłali oddział od 600 ludzi przez *Spiesberg* do *Mühlthal* dla zaięcia wąwozu *Finſtermüntz*, który w tyle ſtanowiſka *Nauders* leży. Oddział ten iuż ſię był przedarł aż o ćwierć mili od wspomnionego ważnego punktu, lecz napadnięty przez dwie kompanie regimentu Arcy-Xiążęcia *Toſkańſkiego*, przymuszony był do nagłego przez *Spiesberg* cofnienia ſię. Zaięto w niewolą nieprzyiacielowi 347 głow, a w dawnieyszych potyczkach doſtał ſię w niewolą Generał *Francuzki Menoni* z 15. officerami, i przeszło ſtu gemeynami.

Kuryer z *Konſtantynopola* przybyły przywiozł nam wiadomość o Traktacie zaczepnego i odpornego przymierza zawartego między *Portą* i Krolem *Neapolitańſkim*. Na mocy tego Traktatu Dwor *Ottomańſki* wysyła natychmiaſt 12 tyſięcy *Albańczykow* na pomoc Krolowi *Neapolitańſkiemu*, nim ſię zdobędzie na poſłanie mu więkſzych poſiłkow.

Hrabia *Razumowſki* Ambaſſador *Roſſyiſki* zoſtaie ſię na ſwoim mieyscu i P. de *Kalitschef* iuż tu nie przybędzie.— Dowiaduiemy ſię z *Lintz*, iż tam zatrzymano iednego szpiega *Francuzkiego*, który ſię ſtarał rozpoznać ſiły korpusu *Roſſyiſkiego*.

z Paryża dnia 15. Marca.

Niemieliśmy ieszcze urzędowey wiadomości o rozkazach danych przez Dyrektoryat przeciwko Generałowi *Championnet*, Ob. *Baſſal*, i innym Agentom we Włoszech. *Redaktor* ogłoſił w tey okoliczności naſtępuiący wyrok pod d. 7. *Ventose*: „Dyrektoryat Wykonawczy uwiadomiony iż od czasu wkroczenia armij *Francuzkiey* do *Rzymu*, i zaięcia potym kraiow *Neapolitańſkich*, popełniane były w tych kraiach kradzieże, zdzierſtwa i łupieſtwa o iakie głos publiczny oſkarza osoby ktore ſkładały lub ieszcze ſkładaią część armij *Neapolitańſkiey*; zważywszy iż ieſt potrzebą przez pamiętny przykład uprzedzić ponowienie tak nagannych bezprawiow ktore pozbawiaią armią ſłusznych pożytkow, iakich ma prawo po ſwoich ſpodziewać ſię zwycięſtwach, ſtanowi co naſtępuie: Artykuł I. Generał kommenderuiący armiami *Włoſką* i *Neapolitańſką* kaze niezwłocznie ſtawić przed ſądem woiennym wſzyſtkich oſkarzonych o pomienione kradzieże, zdzierſtwa i łupieſtwa, iakiekolwiek tychże oſkarzonych ſą ſtopnie, urzędy, lub profeſſye. — II. Szczegulniey do tego woiennego ſądu ſtawiony będzie *Baſſal*, bywſzy Obywatel *Francuzki*. — III. Ninieyſzy wyrok ogłoszonym zoſtanie w armii *Neapolitańſkiey*, we dwoch ięzykach wydrukowany, i wszędzie gdzie wypadnie w territorium *Rzymſkim* i *Neapolitańſkim* przybity. Miniſtrowi woiennemu polecone ieſt onego wykonanie.

Powszechna troſkliwość zwraca ſię teraz ku wyborowi nowego Dyrektora i odeyściu iednego z teraznieyszych. Wszyſtko zdaie ſię połączać za Ob. *Sieyes*, chociaż w tey mierze Dyrektoryat ieſt mu przeciwnym. *Sieyes* popieranym ieſt przez wszyſtkie partye, dla tego Dyrektoryat nie śmie użyć przeciw niemu ſilnych śrzodkow. Jeżeli *Rewbel*, ktòry ieſt osobiſtym *Sieyesa* nieprzyiacielem wyidzie iak zapewniaią z Dyrektoryatu, to tym pewniey *Sieyes* doſtoyność tę obeymie.

Adjutant Generała *Bernadotte* przybył do *Paryża*, po odebranie, iak mowią dalszych inſtrukcyi i rozkazow Dyrektoryatu.— *Scherer*, udaiąc ſię do *Włoch*, wſtąpił do G. *Joubert* bywszego Generała Kommenderuiącego armią *Włoſką*, i odprawił z nim konferencyą w materyi tyczącey ſię ſtanu kraiu, w ktòrym naywyżſzą obeymuie kommendę; wziął z sobą Generała *Hatry*. Donoszą z *Breſt* o zaszłych tam wielkich odmianach w armii morſkiey. Kontr-Admirał *Delmotte*, ktòry był ſzefem wyższego ſztabu, mianowany ieſt naywyższym kommendantem, Kontr-Admirałowie zaś *Bedout i Courand* dowodzić będą eſkadrami.— Szef dywizyi *Durand-Linois* przechodzi z okrętu *Rouſſeau* na Szefa wyższego ſztabu, a ſzef dywizyi *Chriſti-Palliere* zoſtał Generałem Adiutantem.— Okręty, ktòremi ci Generałowie dowodzą, nazywaią ſię *Ocean*, *Republikanin i Straszny*, wszyſtkie o trzech maſztach.—Jeden officer świeżo z *Egiptu do Paryża* przybyły, zapewnia, że Generałowie *Lasne i Lasnus*, o ktòrych poiedynku niedawno głoszono, żyią w *Kairze* w nayściśleyszcy przyiaźni z obywatelami *Tallien i Dumas*. Dziennik *Przyiaciel Praw* umieszcza liſt z *Turynu* pod dniem 1. Marca w tey osnowie. W mieście *Aqui* i iego okolicach miał powſtać bunt, i rozciągnąć ſię aż do okolic *Alexandryi*.— Wieśniacy w liczbie kilkunaſtu tyſięcy zebrali ſię, i opatrzyli ſię w żywność na 4ry dni. W *Aqui* nie znaydował ſię iak tylko ieden batalion, ktòry buntownicy rozbroili i w niewolą zaięli. Mieli nawet zabić kommendanta tego miaſta, i posunąć ſwoią zuchwałość aż do wzywania miaſta *Alexandryi*, aby ſię im poddało. Do tego buntu miała być pozorem ſtratą

którą na papierowey monecie ponoſili. Dwa dni temu iak Generał *Gouchy* wyiechał dla dowodzenia woyſkami, które wyszły przeciw buntownikom. Wkrotce po iego wyiezdzie dowiedzieliśmy ſię, że część ich iuż ieſt rozproszona. Z arsenału wyprawiono armaty. Ci wieśniacy, którzy zdaią ſię niemieć żadnego dowodzcy, i nie są w broń należycie opatrzeni, ulegną zapewne wkrotce republikantſkim bagnetom. Głownieyszy powod, podług *Monitora*, w deklaracyi woyny przeciw *Auſtryi* przytoczony, ieſt milczenie, które ten dwor zachował względem marszu i wkroczenia woyſk *Roſſyiſkich* do *Szwabij*.

Dyrektoryat odebrał dnia onegdayszego wieczorem kuryera, który mu przywiozł szczeguły operacyow naszey armij w *Helwecyi* pod d. 6. i 7. t. m.

Mowią iż Generał *Championnet* niechciał ſię poddać rozkazowi Dyrektoryatu odwołuiącemu go od ſłużby. To ieſt rzeczą pewną iż ieszcze dotąd nieodebrano z *Włoch* żadney wiadomości o iego aresztowaniu. Niektore osoby zapewniaią, iż ten Generał pisał z *Neapolu* w pierwſzych dniach tego mieſiąca mianuiąc ſię ieszcze Generałem kommnderuiącym. (*Feuille du jour.*)

Przyiaciel Praw wyraża, iż pewne Mocarſtwo *Niemieckie* mocniey iak kiedy trwa w ſwoich zamiarach neutralności.

Redaktor ogłoſił naſtępuiące pismo z powodu ktorego woyna *Toſkanii* zoſtała wypowiedzianą:

Krotki wypis planu woiennego ułożonego przez Rząd Toſkańſki w porozumieniu z koalicyą przeciwko Francyi.

„Woyſka liniowe i milicye miały rozkaz być na pierwszy znak w gotowości do marszu dla zaięcia trzech obozow ktore miały być założone na granicach od ſtrony *Modeny*, *Bononii* i *Peruzy*. Mieysce ich zaſtąpić miała ſtraż Ochotnikow na ten koniec prawem uſtanowiona. Wſzyſcy Plebani mieli rozkaz przyſłać potaiemnie dokładną Liſtę wſzyſtkich Parafianow zdolnych do noszenia broni z wymienieniem Cieślow, Mularzow, ludzi zdatnych do robienia machin, Saperow, Minerow etc. Przygotowano potrzebną artylleryą, wyznaczono drogi, moſty do zerwania, mieysca do zasadzania min; wyſłano Inżenierow dla rozmiaru i ułożenia potrzebnych planow, rownie iako do zrobienia fortyfikacyow na niektorych górach. Porozumiano ſię względem pewnych znakow ktore po górach uſtanowić miano dla przeſyłania donieſień i rozkazow podług których powſzechne uzbroienie uſkutecznione być miało.

NB. Plan ten był czytany w kancellaryi ſtanu przez osobę ktora zrobiła ten krotki onego wypis, i ktora nawet na iedną minutę nie mogla go doſtać z rąk Miniſtra *Strasoldo*.

W naszych Dziennikach znayduiemy naſtępuiący wypis z liſtu pisanego przez Generała *Grouchy* do Ob. *Eymar* Kommiſſarza Rządowego w *Turynie*. Datowany ieſt w głowney kwaterze w *Acqui* dnia 12. Ventos (2. Marca.) Dnia wczorayſzego buntownicy uſtąpili z *Nizza* trzema godzinami przed moim tam wkroczeniem. Patryoci chwalebnie tam sobie poſtąpili, odparłszy ich za pierwſzym razem. Dziś wſzedłem do *Acqui*. Jedna kolumna którą poſłałem z *Alexandryi*, rownież tam ſię pomknęła, miaſto *Aqui* otworzyło ſwoie bramy, a ieńcy *Francuzcy* na wolność wypuszczonemi zoſtali. Republikanie napotkawszy partye insurgentow, zupełnie ich wygubili, których tylko z orężem w ręku znalezli, natychmiaſt ich rozſtrzelali, między innemi doktora *Porta* dowodzcę armii insurrekcyiney. Odebrał on ſwoią karę z 30 innemi w *Alexandryi*. *Stavi* ſiedliſko insurrekcyi, gdzie iedna część 29tey pułbrygady zdradziecko była napadnięta, i gdzie zabito kapitana *Blayal*, zoſtało ſpalone. Wielu insurgentow powraca do ſwoich domow, i lubo niektóre okolice znayduią ſię ieszcze pod bronią, ſpodziewam ſię, iż okazana ſprawiedliwa ſurowość zle myślących zaſtraszy. Przedſięwzięte ſą śrzodki na aresztowanie wszyſtkich dowodzcow, i odkrycie całego pasma tey insurrekcyi. Duch tych obrotow wypływa z pierwszego planu koalicyi, to ieſt przecięcia, albo przynaymniey napaſtowania z tyłu armią *Włoſką*. Insurgenci mianowali municypalność i kommendantow w *Acqui*. Kazałem aresztować te wszyſtkie członki, potrzeba ażeby wiedziano, iż nie można ſtawiać ſię bezkarnie na czele władz insurrekcyinych. Zoſtawię tu doſtateczne ſiły na zabeſpieczenie ſpokoyności. Skoro tylko dobry porządek przywroconym zoſtanie, poiadę do *Turynu*.

Dnia wczorayszego Rada ſtarszych odrzuciła rezolucyą względem prawa ſukceſſyi po krewnych emigrantow odwołuiąc ſię w tey mierze do prawa 9. Floreal roku 3.

z Bruxelli dnia 12. Marca.

Słychać iż woyſka *Francuzkie* pod kommendą Generała *Bernadotte*, procz dopomagania operacyom Generała *Jourdan*, nie będą tracić z oczow pułnocnych Niemiec. Generał *Bernadotte* z 25. tyſiącami woyſka ma wkroczyć do Cyrkułu *Frankońſkiego* i zaiąć *Wirtzburg*.— Insurgenci w naszych okolicach ieszcze są niespokoyni, wſzędzie iednak porażeni bywaią.

z Hagi dnia 16. Marca.

Kuryer dnia wczorayszego wieczorem z *Paryża* przybyły, przywiozł nam wiadomość, iż Ciało Prawodawcze *Francuzkie* zadekretowało wypowiedzenie woyny Cesarzowi iako Krolowi *Czeſkiemu*, *Węgierſkiemu*, Arcy-Xciu *Auſtryackiemu* i Wielkiemu Xciu *Toſkańſkiemu*.

Rada 500. w *Paryżu* uchwaliła za zasadę do dekretu: Iż pensye dla osob woyſkowych podług rozmaitych ich ſtopniow nie więcey nad 6000. frankow, ani mniey nad 100. wynoſić powinny.— Dla otrzymania takowey pensyi, potrzeba 30 lat zoſtawać w ſłużbie lądowey Rzpltey, wyiąwszy tych, którzy ſą ranni, lub ſtaną ſię niezdatnemi do dalszey ſłużby. Dla woyſk *Francuzkich* w innych częściach świata inne warunki ſą naznaczone.— Z *Marsylij* muszą ſię oddalić wszyscy cudzoziemcy, *Niemcy*, *Hiszpani*, *Szwaycarowie* etc. w liczbie 5000. osob. Papiery *Turkow*, *Tunetańczykow*, i *Marokańczykow* są zapieczętowane.

z Konſtantynopola dnia 21. Marca.

Uboczne donieſienia z *Egiptu* wyrażaią, iż *Francuzi* zatrudniaią ſię tam ciągle robieniem fortyfikacyow i ſzańcow. Od dawnego czasu iedna tylko bitwa ſtoczona była z *Arabami* i *Beduinami*, w którey z wielką ſtratą zoſtali rozpędzonemi. Zapewniaią, iż *Arabowie* okopuią odtąd ſwoie obozy na wzor *Francuzow*. Porta nieodebrała żadney pewney wiadomości o ſtanie *Alexandryi*, i ſkutkach iey oblężenia. Zdanie iey ieſt, iż przed zdobyciem *Malty* i *Korfu*, niemożna przedſięwziąść żadnych śrzodkow przeciwko Republikanom w *Egipcie*, którzy pomimo małey liczby sprawuią tam władzę naywyższą.

Z tychże donieſień dowiaduiemy ſię, iż wielu officerow i żołnierzy *Francuzkich* zaślubiaią ſobie Muzułmanki, i że dla uprzątnienia przeszkod, któreby tym małżeńſtwom odmienna religia przynieść mogła, *Buonaparte* nakłonił niektórych naczelnikow religii Mahometańſkiey, ażeby ogłoſili, iż w teraznieyszych *Egiptu* okolicznościach wolno ieſt kobietom *Tureckim* zaślubiać ſobie chrześcian.

Od granic Auſtryackich dnia 13. Marca.

Z *Konſtantynopla* donoszą, iż za wdaniem ſię *Sir Sidneya Smith* 18 areſztowanych artyſtow *Francuzkich*, tudzież 48 innych uwolnionych *Francuzow* ma bydź do *Tulonu* przewiezionych, dla wymienienia ich za ieńcow *Angielſkich*.— *Buonaparte* w *Egipcie* awansował na wyższe ſtopnie bardzo wiele officerow i żołnierzy.— Gdy Arcy-Xiąże Palatyn przybył do *Peterzburga*, Imperator przywitał go temi ſłowy. „ Naywiększym dla mnie ieſt ukontentowaniem oglądać brata, mego naylepszego przyiaciela. “— Druga kolumna woyſk *Roſſyiſkich* iuż weszła do kraiow Cesarſkich.

z Pragi dnia 12. Marca.

Na dniu dziſieyſzym było tu odprawione uroczyſte nabożeńſtwo dla uproszenia Boga o pomyślność i błogosławieńſtwo orężowi Arcy-Xiążęcia *Karola*. Liczne zgromadzenie wszelkich ſtanow przytomnę było temu nabożeńſtwu.

z Bregentz dnia 12. Marca.

Począwſzy od dnia 8. t. m. woyſka Ceſarſkie nieuſtannie potykały ſię z *Francuzami*; powodzenia ich były rozmaite. Wczoray ſłyſzeliśmy mocne z armat ſtrzelanie, dziſiay zaś dowiaduiemy ſię, że *Auſtryacy* zburzyli całkiem moſt ſłużący do kommunikacyi przez *Francuzow* przy *Mainingen* poſtawiony. Ci oſtatni przeſzedłſzy *Ren*, posuneli ſię zaraz aż pod bramy miaſta *Feldkirch* i zdobyli dwie reduty. Lecz ſpodziewamy ſię, że Generał *Hotze* który świeże odebrał poſiłki, będzie w ſtanie utrzymania ſię w tym ſtanowiſku.

z Stutgardu dnia 13. Marca.

Woyſka *Francuzkie* coraz ſię bardziey rozszerzaią, i brzegami *Dunaiu* posuwaią ſię ku *Ulm*. W *Ebingen*, *Roſenfeld*, *Balingen*, znayduią ſię także oddziały ich woyſka. Do *Tubingen* na dniu 11. przybył patrol od 60 ſtrzelcow, który iednak nazaiutrz do *Rottenburga* cofnął ſię. Przez *Menzingen* do *Urach* dochodzą iuż patrole *Francuzkie*. *Auſtryackie* patrole rownież ſtaneły pod *Urach*. Prawe ſkrzydło armii *Francuzkiey* pod Gen: *Ferino* przeszło z *Stullingen* do *Tengen*, a ztamtąd do *Stockach*. *Dnia 14. Marca.*— Słychać, iż *Francuzi* po oſtatnim zwycięztwie ſwoim przez *Voralberg* przeszli, i ieżeli nie zaięli *Lindau*, to przynaymniey go opasali. Woyſka Ceſarſkie w kraiu *Gryzonow* do 10 tyſięcy ludzi wynoſiły, nie mogły iednak zarazem działać.

Dnia 17. Marca.

Woyſka *Francuzkie* coraz bardziey oddalaią ſię z naszych okolic; w *Rothweil* i okolicach zaledwo teraz 3000 ich ſię znayduie. Zamiar Generała *Jourdan* zdaie ſię bydź ten, ażeby ſiły ſwoie coraz lepiey połączyć, osobliwie na prawym ſkrzydle, przypieraiąc mocniey do armiy Generała *Maſſeny*. Podług tego planu, armia *Francuzka* zrobiła takie poruszenie, które ſię zbliża do granic *Szwaycarſkich*. Podług oſtatnich donieſień, kwatera głowna Generała *Jourdan* była w *Engen* o mil 6. od *Schaffuzy*. Armia *Auſtryacka* posuwała ſię ku *Stockach*, przeto obiedwie armie powinny ſię teraz bliſko ſiebie znaydować i trzeba ſię spodziewać wkrotce ważney bitwy.

Dnia 18. Marca.

Podług liſtow z *Ausburga*, głowna kwatera Arcy-Xiążęcia *Karola* znaydowała ſię ieszcze dnia 14. w *Mindelheim*, lecz sam ten Xiąże wyiechał do *Bregentz*. Rzucono moſty na *Dunaiu* przy *Dillingen*, *Blindheim*, *Donawerth*, i po wyżey *Ulm*.

Dnia 19. Marca.

Potwierdza ſię, iż Generał *Vandamme* maiący głowną kwaterę w *Tuttlingen* opuścił to mieysce na dniu 15 i z korpusem od 5 do 6 tyſięcy ludzi udał ſię do *Ebingen*.— Podług liſtow z *Memmingen* pod dniem 15 nieprzeſtaią przez to miaſto przechodzić woyſka Cesarſkie do *Szwabij*. Korpus Generała *Nauendorf* przednią ſtraż ſkładaiące pomkneło ſię za *Ravensburg*.

z Augsburga dnia 14. Marca.

Naypierwsze wiadomości o bitwie ſtoczoney przy zrzodłach *Renu* były znacznie z sobą przeciwne; teraz zaczynaią ſię wyiaśniać. *Francuzi* przeszli *Ren* w trzech mieyscach. Lewe ich ſkrzydło odparte zoſtało przez G. *Hotze* przy *Feldhirch*, lecz był to tylko attak zmyślony, Przednieysze ich ſiły znaydowały ſię od ſtrony *Balzers* i *Reichenau*, ktorędy przedarli ſię do *Koiru*. To zdarzenie będzie niezmiernie dla armiy Cesarſkiey przykrym przez swoie kommunikacye z *Włochami*. Mowią, iż woyſka *Gryzonow* żadney woyſkom Cesarſkim nie dały pomocy.

Dnia 15. Marca.

Arcy-Xiąże *Karol* poſłał znaczne poſiłki Generałowi *Hotze* z rozkazem, ażeby iak naymocniey bronił ważnego ſtanowiſka *Voralberg*, którego utracenie przynioſłoby ſtanowiące ſkutki dla dalſzych operacyow woiennych: z przyczyny, iż armia Cesarſka między *Dunaiem* i *Renem* nie może ſię pomykać za iezioro *Konſtancyeńſkie*, poki tylko nie zoſtanie pewną, iż nie może bydź przez *Voralberg* attakowaną. *Francuzi* z swoiey ſtrony z wielką zaciętością dobiiaią ſię o to ſtanowiſko, którego opanowanie niemniey ieſt trudne, iak ważne onego dla oboiey ſtrony poſiadanie.

z Strazburga dnia 14. Marca.

Dowiaduiemy ſię z liſtu pisanego z głowney kwatery *Francuzkiey* w *Koirze* pod dniem 9. t. m. iż Generał *Mas-*

zena wezwał dnia 6. o pułnocy Generała *Auffenberg*, ażeby ustąpił z kraiu *Gryzonow* Generał ten niechciał na to zezwolić, i nazaiutrz dostał się w niewolą. Generał *Massena* zobaczywszy go rzekł mu: Pisałem do WPana dnia onegdayszego, odpisałeś mi wczoray z rana, a dziś będę miał ukontentowanie zieść z nim obiad.

Gdy *Francuzi* attakowali *Ra atz*, 14ta Pułbrygada przebrneła *Ren* maiąc wodę po pachy. Inna kolumna wdzierała się na skały i przeszła przez wysokie gory do *Haldenstein*, zkąd przybyła do *Koiru*. Ponieważ nie można było attakować z przodu ważnego stanowiska *Luciensteig*, żołnierze opasali ie wdarłszy się na skały. Przez przybycie *Francuzow* do *Koiru* zakończył się proces przeciwko Patryotom zaczęty — *Szwaycarowie* w liczbie 19 tysięcy znayduią się iuż pod bronią. Dowodzi niemi G. *Keller*, ktòry z *Lucerny* udał się do *Rheintal*; dokąd go poprzedziło kilka tysięcy *Szwaycarow*.

Dnia 17. Marca.

Dnia wczorayszego rozeszła się tu pogłoska, iż na płaszczyznie *Kinzing* widziano *Austryackie* patrole. Procz tego zapewniono, że armia pomkneła się ku jeziorowi *Konstancyeńskiemu*. i że Generał *Jourdan* przeniosł swoią głowną kwaterę do *Szaffuzy*. Te wiadomości sprawiły nieiaką niespokoynosć. Nasza Administracya Centralna i Municypalna ogłosiły się natychmiast za nieustaiące, i naradziły się z kommendantem względem śrzodkow odparcia nieprzyiaciela w przypadku gdyby się miał od strony *Kehl* pokazać. Wzięto w rekwizycyą naszą Gwardyą Narodową i załogę w *Kehl* wzmocniono. Kolumny liniowe w okolicach miały być w gotowości.— Dziś wyszła Proklamacya Generała dywizyi *Chateauneuf-Randon*, w ktorey podciąga do stałey rekwizycyi mieszkańcow wyższego i niższego *Renu*, i wzywa kolumny liniowe, ażeby przybiegały na głos swoich Administratorow dla obrony granic. Mowią iz nieprzyiaciel (wyraża on w tym pismie) zbliża się dla attakowania waszego territorium, a nayszczegulniey *Strazburga*. Niepokazuie się, ażeby ta wiadomość była prawdziwą; z tym wszystkim gorliwość i ochota iaką okazuie Gwardya Narodowa, dowiodą nieprzyiacielowi, iz granic i twierdzow naszych nie łatwo napastować może.

Tego wieczora przybył tu Ob. *Alquier* Minister *Francuzki* w *Munich*. Oddział kawaleryi *Austryackiey* odprowadził jego i Ob. *Bacher* aż do naszych posterunkow od strony *czarnego lasu*.—Przybyło tu kilka liniowych kolumn z pobliskich kantonow. (*z Gazety Strazburskiey*.)

z Ratyzbony dnia 15. Marca.

Seym Rzeszy dawał dzisiay wota względem przechodu woysk *Rossyiskich*. Dotąd widzieć się daie większość za pokoiem. Mowią że dekret Kommissyi Cesarskiey w tym przedmiocie niezwłocznie Seymowi będzie przesłany.

Dnia 17. Marca.

Votum *Austryi* w Collegium Xiążąt podane zawiera w sobie powody iakie Rzplta *Francuzka* dała Domowi *Austryackiemu* do przedsiewzięcia śrzodkow do obrony granic dążących. Kończy się zaś w następuiących wyrazach: W tym stanie rzeczy zostawia się do sądzenia, ieżeli się może zgadzać z rostropnością i prawdziwym pożytkiem Rzeszy *Niemieckiey*, ażeby przewłoczyć ostrożności śrzodki, aż do odrzucania pomocy potężnego Dworu, ktòrego tak szczerze interessuie los Rzeszy, i od ktòrego w mniey niebespiecznych okolicznościach pięć Cyrkułow Rzeszy i innych oddzielnych kraiow o pomoc się dopraszały; ażeby nakoniec wyrzec się nadziei silnego wsparcia na obronę granic *Niemieckich* i całości Rzeszy.

z Koblenz dnia 16. Marca.

Na dniu 12. w wieczor przybył tu Generał *Bernadotte* nazaiutrz oglądał fortecę *Erenbreitstein*. Miał także chęć iechania do *Dusseldorfu*, lecz nadeszły kuryer z *Moguncyi*, przymusił go do powroceaia do swoiey głowney kwatery.

z Frankfortu dnia 16. Marca.

Od kilku dni iesteśmy tu spokoynieysi względem jarmarku naszego, Adjutant Generała *Jourdan* przywiozł nam pocieszaiącą i zapewniaiącą odpowiedź, wszakże dotąd mało widziemy Cudzoziemcow zieżdzaiących się.—Urlopowani *Hessy* odebrali rozkaz, aby nieprzechodzili przez *Butzbach*, *Giessen* i inne mieysca, w ktòrych *Francuzi* stoią.—W całym Cyrkule *Frankońskim* procz iedney kompanij Minierow, ktòra pracuie około fortyfikacyi *Wirtzburga*, żadne inne woysko Cesarskie nieznayduie się.—Pod *Moguncyą* z tey strony *Renu*, stoi oboz *Francuzki* rozłożony. Składa się ón powiększey części z młodzieży ostatniey konskrypcyi.—Podług iednego tuteyszego dziennika, *Porta* chce posłać do *Neapolu* 10. tysięcy kawaleryi.—Od kilku dni znowu woyska *Francuzkie* zbieraią się nad *Niddą*. Zaczynaią przeieżdzaiących rewidować.

Rzplta *Szwaycarska* odmowiła żydom prawo obywatelstwa. W sporach, ktòre w tey mierze były rozpoczęte, ieden deputowany uczynił wniosek, aby wydani byli Generałowi *Buonaparte*, który ich daley do *Jerozolimy* przeszle.

z Szwabii dnia 16. Marca.

O poruszeniach armiow *Francuzkiey* i *Cesarskiey* mamy następuiące donieśienia. Na dniu 10 armia *Francuzka* zaieła linią od *Uberlingen* do *Moskirch Siegmaringen* i *Vornigen* i była w bliskości armii Arcy-Xiążęcia *Karola* na linii *Lindau*, *Ravensburg*, *Biberach* i *Ulm*. Przednia straż armii Arcy-Xiążęcia *Karola* posunęła się ku *Leutkirch*, dowodzoną iest przez Gen: *Nauendorf*, wynosi 18,000 ludzi.

z Rastad dnia 17. Marca.

Codzień bardziey lękamy się, aby negocyacye z Rzeszą nie zostały zerwane. Wszyscy Posłowie pakuią sprzęty swoie. Widać także wiele oziębłości między niektoremi Legacyami.— Z *Paryża* donoszą, iż Xiąże *Würtemberski*, *Badeński*, Elektor *Palatyn*, Xże *Hessen-Darmstad* oddzielny pokoy z *Feancyą* zawrzeć staraią się.—Ministrowie *Francuzcy* z powodu odniesionych zwycięztw *Francuzkich* w kraiu *Gryzonow*, rozmaite dawali festyny, i rapporta o nich drukować kazali.

Nic dotąd niewiemy pewnego co się dzieie w obydwoch armiach. Podług ostatnich listow z *Kehl*, postrach, który był temi dniami w tamtych i tuteyszych okolicach rzucony, iuż ustaie. W czasie rozniesioney trwogi dwa bataliony nowo zaciężne przeszły z *Strazburga* do *Kehl*, gdzie naymocnieysze czyniono przygotowania do obrony. Ministrowie *Francuzcy* do tych czas ieszcze niekommunikowali Rzeszy deklaracyi woyny przez kuryera sobie nadesłaney. Mowią, że gdyby się kongress miał rozeyść, Ob. *Jean-Debrie* użyty będzie za kommissarza rządowego przy armii G. *Jourdan*. *Conclusum* deputacyi Rzeszy na d. 15. t. m. większością sześciu głosow było uchwalone. *Saxonia*, *Bremen*, i *Würtzburg* były mu przeciwne. Oto są dwa przełożenia ministra Cesarskiego na dniu 14. deputacyi Rzeszy podane: „Kommissya Jego Cesarskiey Mości uwiadomia Deputacyą Rzeszy o swoim *Conclusum* d. 11. zapadłym, że stoi niewzruszenie przy osnowie swego dekretu pod d. 4. wydanego. w *Rastad* d. 14. Marca roku 1799. (podpisano) *Metternich*.

Kommissya J. C. Mci odebrała od ministrow pełnomocnych *Francuzkich* Notę pod d. 14. t. m. względem danego rozkazu przez Arcy-Xięcia Karola naywyższego Generała armii Cesarskiey i Rzeszy, sprawuiącemu interessa *Francuzkie* w *Ratyzbonie* O. *Bacher*, ażeby wyiechał z miasta, i kommunikuie ią deputacyi Rzeszy w celu dokładnego w tey mierze uwiadomienia.

Dnia 18. Marca.

Podług listow z *Strazburga*, wielkie wczoray panowało zamięszanie w tym mieście i nadzwyczayne czyniono przygotowania. Dany był rozkaz włościanom w okolicach, ażeby się spieszno udali do *Strazburga*. Zapewniaią, że Ob. *Jean-Debrie* wkrotce ma opuścić *Rastad*.

Ob. *Bacher* przybył tu dnia dzisieyszego przez *Offenburg*. Zatrzymał się w głowney kwaterze Generała *Jourdan*, ktora iak mowią, iest w *Stockach*.— Przybyło także dziś czterech żołnierzy *Francuzkich* na ordynanse dla Ministrow Rzpltey *Francuzkiey*.

Kopia listu pisanego przez Arcy-Xiążęcia Karola do Barona de Hugel Kommissarza Cesarskiego.

W głowney kwaterze w Friedberg dnia 8. *Marca* 1799— W teraźnieyszych okolicznościach gdy kroki nieprzyiacielskie z strony *Francuzow* rozpoczętemi zostały, nie można iuż w żadnym sposobie pozwolić, aby Ob. *Bacher* miał się dłużey zatrzymać w tyle armii Winienem zatym iak nayusilniey upraszać JP. Kommissarza, ażeby Ob. *Bacher* oświadczył, iż generalna kommenda armiy Cesarskiey i Rzeszy wymaga iego oddalenia się po za linią forpocztow, ażeby przeto wyiechał z *Ratyzbony* we 24 godzinach. W tym celu wysłałem officera maiącego zlecenie po upłynieniu tego czasu, iżby towarzyszył Ob. *Bacher* i iego świcie aż do forpocztow armiy Cesarskiey.

z Tubingen dnia 18. Marca.

Armia *Francuzka* zdaie się coraz bardziey koncentrować im bliżey ściąga się ku woyskom *Austryackim*. Lewe skrzydło pod dowodztwem Generała *St. Cyr* wzmocnione iest przez Generała *Vandamme*. Ten cofnął się na dniu 15. Marca z *Tutlingen* wyciągnąwszy z tamtąd z 3000 ludzi i z dwiema inszemi połbrygadami, tudzież iednym regimentem kawaleryi i artylleryą przez *Heuberg* do *Ebingen*. Do tegoż mieysca przeniosła się także kwatera Generała *Vandamme*. Z *Balingen* oddziały rownież wyruszyły do *Ebingen*.— Na dniu 15 poseł *Francuzki* *Alquier* przybył z *Monachium* do *Tuttlingen*, gdzie go konwoy *Austryacki* eskortował.— O zaszłey potyczce między Generałem *Jourdan* i Arcy-Xiążęciem *Karolem* nie mamy ieszcze donieśienia, to tylko pewna, iż na dniu 16 z rana Generał *Chateauneuf Randon* kommendant *Strazburski* odebrał wiadomość, iż patrole *Austryackie* ukazały się w dolinie *Kintzing* i posuwały się ku *Kehl*, armia zaś Generała *Jourdan* wyszła z swoich stanowisk dla zbliżenia się do armiy *Helweckiey*. Ta wiadomość sprawiła allarm w okolicy *Kehl*.— W kraiu *Gryzonow* zatrudniaią się republikanizowaniem dystryktow, w tym celu rozpoczęły się zgromadzenia pierwiastkowe dla wyboru depotowanych do ciała prawodawczego w *Lucernie*. Z *Koiru* wywieziono pod strażą radę woienną dotąd tamże trwaiącą. Na dniu 12 drzewo wolności miało bydź tamże założone. Generał *Casabianca* z korpusem od 16 tysięcy ludzi wkroczył do *Tyrolu*.— Głowna kwatera, Arcy-Xiążęcia *Karola* na dniu 12. była w *Ochsenhausen*.

z Norymbergi dnia 18. Marca.

Lewe skrzydło armiy Cesarskiey pod kommendą Generała *Starray* wyruszyło na dniu 14 do *Szwabij*. Kwatera głowna iego będzie założona w *Donawerth*. Od kilku dni, przechodziło tędy do korpusu iego wiele kawaleryi.

z Moguncyi dnia 18. Lutego.

Generał *Bernadotte* z całym swoim sztabem wyiechał z *Moguncyi*; postanowi głowną swoią k waterę w *Manheimie*.

Dany iest rozkaz dla 10. tysięcy woyska, ażeby się zgromadziło w *Strazburgu*, dla udania się potym przez *Knibes* do lewego skrzydła armii G. *Jourdan*. Kommenda tego woyska powierzona iest Generałowi *Laroche*. Mowią także, iż wielka część armiy obserwacyiney ma uczynić poruszenie, i że kommenda nad niższym *Renem* i operacye około *Filipsburga* powierzone zostaną Generałowi *Collaud*.

z Manheimu dnia 18. Marca.

Generał *Bernadotte* przybył tu wczoray; mowią, iż kuryer, ktòrego w drodze od Generała *Jourdan* odebrał, miał mu ważne przywieść wiadomości. Nic dotąd coby w sobie zawierały, dowiedzieć się nie można; lecz to iest pewna, że po przybyciu tego kuryera dany był rozkaz, aby zaprzestano bombardować miasto *Filipsburg*. Uważaią tu, że to iest drugi wsteczny rozkaz tego Generała, który po przybyciu kuryerow od wyższego *Renu*, względem attaku tey fortecy wydał. Dzisiay zrana, kilkokrotny wystrzał z armat ogłosił zwycięztwa Generała *Masseny* w kraiu *Gryzonow* odniesione. Wczoray przybył tu ieden oddział piechoty i regiment dragonii. Dzisiay spodziewamy się regimentu huzarow dawniey *Chamborat* zwanego.

Dnia 19. Marca.

Jedna z naszych gazet ogłasza dziś list następuiący: Należy mi okazać błąd iaki popełniło wielu dziennikarzow względem mniemanego bombardowania fortecy *Filipsburga*. Prawda iest obywatelu, iż Generał kommenderuiący *Bernadotte* rozkazał wysypać kilka palnych bateryow; i to także prawda, iż miałem należeć do szturmowania *Filipsburga*. Lecz G. kommenderuiący wydał rozkaz przeciwny. Przyczyną tego było następne przybycie dwoch nadzwyczaynych kuryerow od wyższego *Renu* przysłanych? o tym ia ani chcę ani powinienem wiedzieć. Otoż chybiona sposobność szturmu, lecz to co nie będzie utraconym, iest szczęśliwy wstęp armii obserwacyiney. Pozdrowienie i Braterstwo.— (podpisano)

Generał Henry *Darnaudat*, w *Manheimie* d. 28. Ventos (18. Marca) roku 7. Rzpltey *Francuzkiey*.

z St Gall dnia 11. *Marca.*

Liſty prywatne i przytomni świadkowie donoszą nam, iż *Auſtryacy* nie dali *Francuzom* łatwego otrzymać zwycięztwa, lecz w końcu uſtąpić muſieli, i lubo kray *Gryzonow* podawał wielkie ſposoby do obrony, przez pasma gór, które go otaczaią, gdy iednak znacznieysze goścince *Mayenfeld* i *Malans* zoſtały wzięte, na ten czas niepodobna iuż było cofnąć ſię, i odbieramy wiadomość, iż korpus woyſk Ceſarſkich które zaymowały *Diſſentis*, i *Petit St Bernard*, przymuszone zoſtały między 8. i 9. poddać ſię *Francuzom* tak, iż liczba jeńcow dochodzi iuż przeszło do 8 tyſięcy ludzi.

z Lucerny dnia 13. *Marca.*

Generał *Auffenberg* przeprowadzony zoſtał przez *Bazyleą* do *Dijon*, gdzie mu naznaczono mieszkanie, resztę ieńcow *Auſtryackich* odeſłano do *Kolmaru*. Wszyſtkie woyſka Ceſarſkie opuściły iuż kray *Gryzonow*, i cofnely ſię do *Tyrolu*.

Zapewniaią, iż świeżo przybyłe rapporta donoszą, iż wyprawa G. *Lecourbe* w kantonie *Oberland* zupełny otrzymała ſkutek; iż tam przeszedł przez dwa mieysca *Diſſentis i St: Bernard*, i że między 7. i 9. Marca opanował płaszczyzny wyższego i niższego *Renu*, zabrawszy wielką liczbę ieńcow.— Z drugiey ſtrony dowiaduiemy ſię, iż Generał *Oudinot* na dniu 8. zdobył *Feldkirch*.— Dziennik urzędowy Dyrektoryatu *Helweckiego* w *Lozannie* d. 12. t. m. ogłoszony wyraża: W tym momencie huk armat donoſi o znakomitym przez *Francuzow* odnieſionym zwycięztwie; Dyrektoryat uwiadomił o tym Rady Prawodawcze. — (Czekamy o tym urzędowych Rapportow.)

O wyprawie Generała *Lecourbe* odbieramy ſzczeguły naſtępuiące: Dnia 5. t. m. ruszył ten Generał na czele 12 tyſięcy ludzi do *Bellinzone*, i wszedł na rowninę *Misoch*, po lekkiey utarczce, odparł przednie ſtraże nieprzyiacielſkie, na d. 6. i 7. *Francuzi* posuwali ſię naprzod, i po dwóch nader żywych potyczkach, przedarli ſię przez górę S. *Bernarda* do *Rheinwald*. Z ſtrony *Poschiavo Bergwell i Spignerberg* fałszywe tylko przypuszczano attaki.— Wszyſtkie woyſka *Francuzkie* do 16. tyſięcy w *Waltelinie* wynoszące, były takze d. 6. w poruszeniu; zkąd ſię pokazuie, że ich zamiarem ieſt przedrzeć ſię przez góry ku *Tyrolowi*.

z Bazylei dnia 16. *Marca.*

W tych dniach zaszło wiele bitew od ſtrony *Rheineck* i *Feldkirch*. Niewiemy ieszcze iakie ich były ſkutki. — Spodziewamy ſię tu Adminiſtracyi armij Generała *Jourdan*. Ta armia coraz bardziey zbliża ſię ku okolicom naszym.

z Florencyi dnia 9. *Marca.*

Oſtatniey Niedzieli wydarzył ſię tu przykry w teraźnieyſzych okolicznościach przypadek. Ob. *Sceveau* ten ſam Officer ktory towarzyſzył Królowi *Sardyńſkiemu*, znalazłszy ſię w śrzod tłumu ludu, zſiadł z konia i prowadził go za ſobą. Koń wydarłszy mu ſię, uciekał śrzodkiem tego tłumu. Z tego powodu naſtąpiło zamięszanie. Officer był zniewazony, a nawet mocno ſkrzywdzony. Zaprowadzony potym do warty, a po nieiakim wytłumaczeniu ſię, uwolnionym zoſtał. Rząd rozkazał natychmiaſt aresztować głownieyſzych ſprawcow tego ſkrzywdzenia, i niczego niezaniedbał dla zaspokoienia Ob. *Scepeau*.

Generał *Lemoine* przeieżdzał tędy w podroży ſwoiey z *Paryża* do *Rzymu*. W tym momencie znayduie ſię wiele Officerow w *Florencyi*. Woyſka *Francuzkie* przechodzą ſię i powracaią przez nasze territorium. Niemożemy docieknąć przyczyn tych kontr-marszow.

Liſty z *Liworny* pod d. 6. donoszą, iż Eſkadra *Angielſka* przybyła z *Gibraltaru* do *Palermo*; 7. tyſiecy znayduiącego ſię na niey woyſka, wyſiadłszy na ląd, zaięło wſzyſtkie twierdze. W *Palermie* ſpodziewano ſię co moment *Roſſyiſkiey* i *Tureckiey* Eſkadry.

z Medyolanu dnia 11. *Marca.*

Generał *Mack* wyiechał ztąd dnia 8. mowią, iż ſię uda do *Briançon*. Officerowie *Niemieccy*, którzy mu towarzyszyli, oraz reszta iego świty otrzymała wolność powrocenia do *Niemiec*. Jeden tylko iego adjutant przy nim ſię zoſtał.

Wszczęta w *Montferacie* insurrekcya zupełnie potłumioną zoſtała Aresztowano wielką liczbę osob, pomiędzy innemi Generała *Colli*. W *Acqui* i okolicach zoſtawiono załogi. Generał *Grouchy* wyiechał dnia 5. z *Acqui* do *Turynu*.

z Werony dnia 13. *Marca.*

Liczne korpus woyſk Ceſarſkich rozłożyło ſię obozem pod naszemi murami. Miaſto nasze ogłoszone ieſt w ſtanie oblężenia, wały i szańce osadzone są armatami, i wszyſtkich śrzodkow użyto do poſtawienia mieysca tego w naylepszym ſtanie obrony.— W tym momencie dowiaduiemy ſię, iż iuż zaszły utarczki między naszemi i *Francuzkiemi* forpocztami. Strzelcy *Mahoni* ſpotkawszy ſię z nieprzyiacielem, zabili mu kilkadzieſiąt ludzi Z drugiey ſtrony *Francuzi* zaieli pikietę *Auſtryacką* z 9. ludzi złożoną.

Od granic Włoſkich dnia 9. *Marca.*

Wszyscy prożniacy w kraiach *Rzymſkich* zabierani ſą do woyſka. Posąg bronzowy na zamku S. *Anioła* znayduiący ſię, ieſt teraz trzema kolorami pomalowany a na głowie iego powiewa troykolorowa chorągiew. Wszyscy nauczyciele w szkołach, ſeminariach i kollegiach muszą wykonywać przyſięgę na wierność dla Rzpltey *Rzymſkiey*. OOb: *Borghese*, *Kolonna*, *Chigi*, *Barberini*, i inni zaczynaią teraz w *Rzymie* naylepsze obrazy z galeryow swoich wyprzedawać.— Miniſter policyi *Rzymſkiey* wezwał na pismie Kuſtosza Akademiy *Arkadyiſkiey*, aby na nieiaki czas ſielanki Paſterſkie i piosnki *Fillisa* i *Kloi* zaprzeſtane zoſtały, a na to mieyſce aby pienia *Tyrteusza* i hymny *Marsylſkie* rozlegały ſię po powietrzu.

Proklamacya ktorą Krol *Neapolitańſki* wydał na wyiezdzie swoim do *Sycyliy*, wyraża: Nieszczęśliwe wypadki w woyſku moim zaszłe, mnie przymuſiły udać ſię do *Sycyliy* i osadzić w bespieczeńſtwie Familią moią Krolewſką. Zoſtawiam przeto na czele rządu *Franciszka Pignatellego* naywyższego gubernatora, którego rozkazom każdy poſłuszny bydź powinien, i ktory ieſt *Alter Ego*, nayobszernieyszym pełnomocnictwem obdarzony. Na czele zaś woyſka umieściłem Generała Barona de *Mack*, który za pomocą woyſk lądowych w maſsie utworzyć ſię maiących, wszyſtkich ſił przyłoży do wſtrzymania i odpędzenia nieprzyiaciela. Co ieżeli za pomocą Boską i waszą wiernością odbywać ſię będzie, możecie bydź pewnemi ukochani poddani, iż natychmiaſt pospieszę wam na pomoc w osobie moiy, ktorey iak wiecie nie oszczędzałem w obronie S. Religiy, moiey korony i was samych.

Król *Neapolitańſki* kazał oddalić ſię z *Sycylij* wſzyſtkim Emigrantom *Francuzkim* Ci którzy na żołdzie *Angielſkim* zoſtaią, popłyneli do *Tanger*, inni do *Tryeſtu* udali ſię.

Król *Sardyńſki* nim do wyspy poiechał, odprawił ſpowiedź w *Liworno*.

z Peterzburga dnia 6. *Marca.*

Gazeta dworſka umieszcza naſtępuiący opis.— Na dniu 3. po południu o godzinie 7. odprawiły ſię zaręczyny W. Xiężniczki *Alexandry Pawłowny* z Arcy-Xiążęciem Jozem *Palatynem Węgierſkim*, w naſtępuiącym ſposobie. Gdy wszyſtko do ceremonii było przygotowanym Imperator Jmć wraz z Imperatorową udali ſię do umyślnie przeznaczonego w tey mierze pokoiu brylantowego, za któremi szła cała familia Imperatorſka, Xiąże dziedziczny *Meklenburg Szweryn*, *Fryderyk Ludwik* brat iego, Xiąże *Karol* i osoby do tey ceremonii wyznaczone, iako to: Xiąże *Bezborodko*, Hrabia *Romanzow*, Podkanclerzy *Koczubey*, Hrabia *Raſtopczyn*, Marſzałek nadworny *Naryszkin* etc. Hrabia *de Cobenzl*, i Xiąże *Auersberg* do ſwity Arcy-Xiążęcia *Karola* należący. Gdy nowo zaslubiaiące ſię wysokie osoby mieysca swoie zaięły, odprawiła ſię ceremonia podług zwyczaiow kościelnych przez arcy-biſkupa *Kazańſkiego*. Poczym ſami Imperatorſtwo Jmć zrobili zamianę pierścionkow. Nakoniec tak nowożeńcy iak cała familia Cesarſka złożyli winne dzięki tak Imperatorowi iak Imperatorowy Jmci, wszyscy zaś przytomni nayglębsze powinſzowanie, a potym Imperatorſtwo Jchmość z całą switą udali ſię do ſali, gdzie bal wielki zoſtał otworzonym.— Imperator Jmć w tymże dniu okazał ukontentowanie ſwoie z exercerunkow odbytych przez batalion grenadyerow Xiążęcia *Konſtantyna Pawłowicza* naznaczaiąc w nadgrodzie dla każdego gemeyna po rublu i kieliszku wodki.

OBWIESZCZENIA

Podaie ſię do powſzechney wiadomości, że na wyraźny rozkaz Nayiaśnieyſzego Pana, w *Berlinie* pod dniem 30. Grudnia 1798. wyſzedł okolny Edykt, który względem niektorych w prawie powſzechnym kraiowym i w ordynacyi ſądowey zawartych przepisow, iako to: 1.) względem unikuienia tumultow i kar na dowodzcow i uczeſtnikow; — 2.) zapisywania do hypotek praw gruntowych; — 3.) zabespieczenia praw dziecinnych przy rozwodach; — 4.) ſądzenia ſpraw o oſobiſte pokrzywdzenia i ukarania onych; — 5.) ſpoſobu opisywania ſądowych tranzakcyi. — 6.) Patentow na Pisarſtwo (Notariatus).— 7.) exekucyi przeciw zadłużonym, w aktualney cywilney ſłużbie Krolawſkiey zoſtaiącym officialiſtom; — 8.) ſekweſtrowania intrat z dobr nieruchomych dla uniknienia subſtancyi; — 9.) kosztow podrożnych, przez ſtronę ſtronie nadgrodzić powinnych; — 10.) przeciągu czasu do podawania prawnych wywodow; — 11.) prawnych śrzodkow przeciw kontumacyinym wyrokom, i nakoniec — 12.) dopuszczania ſtronom mijania pierwſzych inſtancyi, obszernieyſze urządzenia w ſobie obeymuie, i ktorego nietylko w drukarni Narodowey tamże doſtać, ale w exemplarzu w Pałacu Magiſtratur Rządowych w mieyscu ſądow Regencyi tuteyſzey przybitym doczytać ſię można. Tenże Edykt znaydować ſię także będzie w zbiorze Edyktow w roku zeszłym 1798. wyſzłych. — Dan w Warſzawie dnia 5. Lutego 1799.

Krolewska Południowo-Pruska Regencya.— DE MEYER.

Mimo że Zwierzchność na utrzymanie porządku i spokoyności baczne oko daiąca, wſzelkie przyſtoyności granice nie przechodzą ochoty czyli uciechy chętnie Publiczności pozwala; przecież to pozwolenie, aż na Maszkarady po Balach publicznych, oprocz czasu karnawałowego używane, rozciągać ſię nie może, ponieważ iak doświadczenie uczy, różne ztąd wynikaią zdrożności. Wſzyſtkie zatym zupełnie zakazuią ſię Maszkarady (wyiąwszy w czaſie Karnawału) pod karą 10ciu Talarow; ten zaś, ktorenby na przeſtępſtwie zdybany był, niechay ſię podług okoliczności w to wpiywaiącey ſurowszey może ieszcze obawiać kary. — Dan w Warſzawie dnia 27. Marca 1799. — J. K. Mci Pruſkiey Gubernia i Direkcya Policyi.

v. Kohler. v. Werthern. Patz.

Licytacya Dobr. Z wyroku Kommiſsyi Bankowey, przez Nayiaśnieyſze Dwory dwa Ceſarſkie i Królewſko-Pruſki wyznaczoney, w Warszawie agituiącey ſię, za znieſieniem ſię z Prześwietną Regencyą tuteyszą wydanego, Adminiſtracya masſy krydalney zmarłego Karola Schultza, bywszego Bankiera Warſzawſkiego, uwiadomia Prześwietną Publiczność, iż dobra mieyſkie, tegoż niegdyś Ur: Karola Schultza, dziedziczne w Warſzawie ſytuowane iako to: — Sub Nro podług Taryſſy 570. 599. 600. 643. Dobra mieyſkie Tłumackie zwane, które całkiem, lub na części podzielone, wraz z gruntem dziedzicznym, ſprzedane zoſtaną, maiące obſzerny brukowany dziedzieniec w kwadrat, na około piękną Architekturą, rożnych kamienic zamurowane, i dworkami zabudowane, na przeſtrzał wyiazd, od Leſzna i Bielańſkiey ulic, oraz z boku od ulicy Długiey, wproſt Cuhtauzu maiące, i ſub Nro: 605. zabuodwania Pruſkie zwane z gruntem dziedzicznym. Niemniey grunta czynſzowe, do dziedzictwa possessyi Tłumackie zwanych należne, na których naſtępnie wyrażeni Emphiteuci, maią ſwoie własne possessye, grunt zaś dziedziczny z którego czynſzuią, ſprzedanym zoſtanie. Ktore to poſsessye Numerami naſtępnemi wyszczególniaią ſię 598. Possessya JP. Milowy po Wagnerze 597. Teyże po Łukaſzewſkich 572. Possessya Lemańſkiey wdowy po Nowińſkich. 571. Sobolewſkich. 569. Sołubińſkich. 567. Beslera. 568. Klossa 566. Breynicha. 565. Kryglowy wdowy. 564. Ulmitzowy wdowy. 644. Waynoffowy wdowy 740. Klossa po Siedleckich 741. Szultza rymarza. 742. Wężyka.— Także Nro 737. Dworki Danglowſkie zwane, na rogu Ulic Leſzna i Rymarſka zwanych ſytuowane, drewniane, i w części z Pruſkiego muru ſkładaiące ſię. Jako też Nro 1075. 1074. Dworek murowany z zabudowaniami obszernemi i Ogrodkiem, na Ulicy Krolewſka czyli końſkim Targu, przy pałacu dawniey Saſki zwanym, na gruncie czynſzowym Grzybowſki zwanym ſytuowanym.— Naoſtatek Nro 2991. 2950. Magazyn z placem obſzernym wychodzącym z Ulicy Solec, do Ulicy Czerniakowſkiey, na którym znayduią ſię rożne ſkłady Drzewa i innych Produktow, w tymże ſą rożne zabudowania mieſzkalne, ſzpichrz, oraz kamieniczka i wozownie murowane.— Tudzież Dworek także na ulicy Solcu, naprzeciw tegoż Magazynu od wiſły ſytuowany, murowany z lądem, grunt zaś na którym Magazyn i Dworek murowany ſą zabudowane, ieſt czynſzowy należny do miaſta Starey Warszawy.— Powyżſze zamurowania, zabudowania i grunta dziedziczne, przez Konſyliarza z Prześwietney Regencyi tuteyszey wyznaczonego, ſpoſobem Licytacyi publiczney, za gotowe pieniądze, przez kupuiącego wyliczyć w grubey monecie należne, w Trzech Terminach, w mieyſcu murow, domow, i placow do Licytacyi przeznaczonych ſprzedane zoſtaną. Pierwſzego tedy Terminu odprawiać ſię będzie Licytacya w dniu 1. Marca, drugiego w dniu 1. Maja, a trzeciego i oſtatniego, w dniu 1. Lipca, Roku naſtępuiącego 1799.— Naywięcey przeto daiący, po donieſieniu Kommissyi i przez nią kupna zatwierdzeniu, Tranzakcye nabywcze, z nakazu teyże Kommiſsyi, przez Adminiſtracyą zeznać ſię wedle Prawa powinne otrzyma.— Donosi przytym Adminiſtracya, iż wkrotce wyidzie, ſtosowne do ninieyſzego, lecz oddzielne obwieszczenie, względem dobr ziemſkich dziedzicznych, to ieſt: Młociu i Łomienek z przyległościami, tudzież Woli i Czyſtego. przy Warszawie, niemniey gruntow Emphiteutycznych na Grochowie, przy Pradze ſytuowanych, dotąd do Massy Schultzowſkiey należnych, ktorych ſprzedaż przez Licytacyą publiczną ieſt iuż udeterminowana.— Dan w Warſzawie dnia 26. Mca Liſtopada 1798 Roku.

Karol Szulborſki Prokurator Massy Szultzowſkiey mpp.
Andrzey Pacygniewicz Adm: Massy Szultzowſkiey mpp.
Jan Mütter Adminiſtrator Massy Szultzowſkiey mpp.
Jan Troczyńſki Adminiſtrator Massy Szultzowſkiey mpp.

DONIESIENIE.

Znayduie ſię do ſprzedania przednia kolekcya Kſiąg z 3000. Tomow, zawieraiąca w ſobie wſzelkie nauki; niemniey małą kolekcyą pism politycznych, bardzo intereſsuiących i dotąd mało znaiomych za połowę ceny w kſięgarniach zwyczayney. Także i kollekcya Mapp Geograficznych przednich ſztuk malarſkich, Not muzycznych i Koperſztychow, i duża Mahina elektryczna z Aparatem za cenę przy każdey ſztuce wyrażoną. Kto całą kollekcyą zakupi, ten przez to Duplikaty zyſka, gdyż takowe nie będą osobno podane. Tego wſzyſtkiego drukowanych Katalogow na ordynaryinym papierze po 2. gr. dobre, zaś na przednim papierze po 3. gr. dobre w Wrocławiu u Auguſta Schall na ulicy Miodowey w trzech wieżach doſtać można. Namieniony Schall przyimuie kommiſsa dla zakupowania Kſiąg, Kopersztychow etc. etc. po Aukcyach Wrocławſkich, uprasza iednak ażeby liſty i pieniądze *franco* iemu dosyłane bywały.

Kantor tey Gazety ieſt w Rynku Starego Miaſta, w kamienicy JP. Eberta pod Nrem 65. na drugim piętrze.— Exemplarz groſzy 20.